

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 5105/22
14.9.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Весне Целетовић Цуцић, председника већа, Весне Дамјановић и Александре Лековић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Душан Драгићевић, адвокат из Београда, ул. Кнегиње Зорке бр. 20/2, против тужених “Sberbank Srbija a.d. Beograd”, чији је правни следбеник Наша АИК Банка са седиштем у Београду, Булевар Михајла Пупина бр. 165г, чији је пуномоћник Иван Љубисављевић, адвокат из Београда, ул. Македонска бр. 30 и ББ из ..., ради утврђења недопустивости извршења, одлучујући о жалби туженог Наша АИК Банка а.д. Београд, изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П 961/21 од 11.5.2022. године, исправљене решењем истог суда П 961/21 од 4.7.2023. године, у седници већа одржаној дана 14.9.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог Наша АИК Банка а.д. Београд и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П 961/21 од 11.5.2022. године, исправљена решењем истог суда П 961/21 од 4.7.2023. године, у делу става првог изреке, у делу којим је утврђено да је недозвољено извршење на 1/2 непокретности и то породичине стамбене зграде која се налази у ..., на адреси ..., на кат. парцели бр. ..., уписаној у лист непокретности бр. ... КО ..., које је одређено решењем о извршењу Првог основног суда у Београду, пословни број ИИ 3459/2015 од 1.4.2015. године, а спроводи га јавни извршитељ Марко Вукићевић, са седиштем канцеларије у Београду, Булевар Михајла Пупина бр.165а, под пословним бројем ИИ 578/2015, као и у ставу другом изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Вишег суда у Београду П 961/21 од 11.5.2022. године, исправљена решењем истог суда П 961/21 од 4.7.2023. године у делу става првог изреке, тако што **СЕ ОДБИЈА** тужбени захтев тужиље, против тужених у делу којим је тражено да се утврди да је недозвољено извршење на преосталој 1/2 непокретности и то породичној стамбеној згради, која се налази у ..., на адреси ..., на кат.парцели бр....., уписаној у лист непокретности бр.... КО ..., које је одређено решењем о извршењу Првог основног суда у Београду пословни број ИИ 3459/2015 од 1.4.2015. године, а спроводи га јавни извршитељ Марко Вукићевић, са седиштем канцеларије у Београду, Булевар Михајла Пупина бр. 165а, под пословним бројем ИИ 578/2015.

УКИДА СЕ пресуда Вишег суда у Београду П 961/21 од 11.5.2022. године, исправљена решењем истог суда П 961/21 од 4.7.2023. године у делу става првог изреке којим је тужила тражила да се обустави извршни поступак и укине решење о извршењу Првог основног суда у Београду ИИ 3459/2015 од 1.4.2015. године, као и све извршне радње у односу на наведену непокретност и у том делу тужба **СЕ ОДБАЦУЈЕ**.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужила АА из ..., да туженој Наша АИК Банка а.д. Београд, као правном следбенику “Sberbank Srbija a.d. Beograd”, накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 187.500,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 961/21 од 11.5.2022. године, исправљеном решењем истог суда П 961/21 од 4.7.2023. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиле против тужених, па је утврђено да је недозвољено извршење на непокретности и то породичној стамбеној згради која се налази у ..., на адреси ..., на кат.парцели бр...., уписаној у лист непокретности бр. ... КО ..., које је одређено решењем о извршењу Првог основног суда у Београду пословни број ИИ 3459/2015 од 1.4.2015. године, а спроводи га јавни извршитељ Марко Вукићевић, са седиштем канцеларије у Београду, Булевар Михајла Пупина бр. 165а, под пословним бројем ИИ 578/2015, па је обустављен извршни поступак и укинута решење о извршењу Првог основног суда у Београду ИИ 3459/2015 од 1.4.2015. године, као и све извршне радње у односу на наведену непокретност, што су тужени дужни признати и трпети. Ставом другим изреке, обавезани су тужени да тужилци на име трошкова парничног поступка плате укупан износ од 763.500,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде, под претњом принудног извршења.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио тужени Наша АИК Банка а.д. Београд, као правни следбеник тужене “Sberbank Srbija a.d. Beograd”, побијајући је у целости из свих законом прописаних разлога.

Испитујући правилност ожалбене пресуде у границама овлашћења прописаних одредбом члана 386. Закона о парничном поступку (“Сл.гласник РС” бр.72/11 са каснијим изменама и допунама), овај суд је оценио да је изјављена жалба делимично основана.

У спроведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка прописане одредбом члана 374. став 2. тачке 1, 3, 5, 7. и 9. Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем о извршењу Првог основног суда у Београду од 1.4.2015. године ИВ 3459/15 одређено је извршење по предлогу “Sberbank Srbia” a.d. Београд, против извршног дужника ББ, ради наплате износа од

253.081,54 CHF из продаје породичне стамбене куће која представља брачну тековину тужиле и туженог ББ, а која се налази у улици ... Наведено извршење покренуто је на основу заложне изјаве дате од стране ББ, као једностране изјаве у корист “Sberbank Serbia” a.d. Београд, а која је оверена од стране Првог општинског суда у Београду, чиме је конституисана хипотека, као средство обезбеђења и уредног намирања обавезе коју је ББ имао према “Sberbank Serbia” a.d. Београд, по основу уговора о куповини непокретности који је закључио 21.7.2006. године. Приговором трећег лица од 27.1.2016. године, који је поднет у поступку извршења које се водило пред Првим основним судом у Београду и допуном приговора од 2.2.2016. године тужила је захтевала да се прогласи недопуштеним извршење у погледу 1/2 идеалног дела непокретности, имајући у виду да се предметна непокретност налази у заједничкој својини тужиле и туженог ББ, као и чињеницу да је Виши суд у Београду својим решењем о одређивању привремене мере забранио располагање 1/2 идеалног дела предметне непокретности, те да је приговор трећег лица поднет пре одржане аукције у извршном поступку. Током првостепеног поступка даље је утврђено да предметна непокретност представља брачну тековину тужиле и туженог ББ, с обзиром да се исти налазе у брачној заједници од 1976. године, а да је непокретност купљена 2001. године. Из садржине заложне изјаве Ов 600/2006 од 25.7.2006. године произлази да је ББ као дужник безусловно и неопозиво дозволио да се на основу изјаве, а за обезбеђење потраживања по основу уговора о кредиту од 21.7.2006. године, изврши упис заложног права извршне вансудске хипотеке првог реда у корист “Volksbanke” из Београда на непокретности у његовом власништву и то кући бр. ... у улици ..., на кат. Парцели ... уписана као земљишно-књижно тело II у А листу ЗКУЛ ... КО ... Из исказа тужиле следи да јој је било познато да је тужени ББ својевремено узео један кредит, док за кредит који је предмет спора није знала, те да уопште није имала било какво сазнање о томе све до момента када је јавни извршитељ током 2016. године започео поступак извршења. Тада су живели у кући која је била у изградњи, односно скоро завршена, а која се налази у ... у улици ...и тек тада ју је тужени ББ обавестио да је узео кредит за другу непокретност. Тужила је навела и то да нису успели да спрече поступак принудне наплате и кућа је продата у поступку спровођења извршења, упркос томе што она није дала сагласност тужиоцу приликом давања заложне изјаве, односно упркос томе што је она власник друге половине куће. Из исказа туженог ББ произлази да је био власник фирме која се бавила извођењем радова, да је узео кредит у швајцарским францима на период од 11 година, а да при том није тражио сагласност тужиле приликом давања заложне изјаве, нити је банка захтевала да се прибави сагласност његове супруге, овде тужиле, већ је само банка захтевала да се да заложна изјава и да се стави хипотека.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је применом одредаба члана 6, 8. и 10. Закона о хипотеци, као и члана 174. и 176. Породичног закона оценио да је тужбени захтев основан. Приликом доношења ожалбене пресуде првостепени суд је најпре имао у виду да је кућа која се налази у ..., у улици ... заједничка имовина тужиле и туженог ББ, која је стечена у браку подједнаким доприносом оба супружника, те да се због тога има сматрати њиховом заједничком имовином стеченом у браку. Заснивање хипотеке на предмету заједничке имовине која је стечена у браку само од стране једног супружника – заједничара, уписаног као јединог власника у јавним књигама је без значаја и без правног дејства уколико је

изостала писана и оверена изјава о сагласности за наведена располагања од стране другог супружника, у конкретном случају тужиље, те представља ништав правни посао јер је исти противан садржини одредбе члана 174. став 3. Породичног закона којим је прописано да супружник не може располагати својим уделом у заједничкој имовини нити га може оптеретити правним послом међу живима. Како је тужени ББ без знања, сагласности и писане, односно оверене изјаве тужиље дао заложну изјаву у корист “Volksbanke” која му је одобрила кредит, уз услов да да заложну изјаву за непокретност на којој је и тужилца власник заједно са овим туженим, првостепени суд је закључио да је спровођење извршења на предметној непокретности недопуштено.

Правилно је, и по оцени овог суда, поступио првостепени суд када је закључио да кућа која се налази у ..., у улици ... представља брачну тековину тужиље и туженог ББ и да је за заснивање хипотеке била потребна сагласност тужиље, која је у конкретном случају изостала, због чега је правилан закључак првостепеног суда да је извршење на тужилином сувласничком уделу недопуштено.

Без утицаја на правилност и законитост ожалбене пресуде, у овом делу, су жалбени наводи тужене Наша АИК Банка а.д. Београд којима се указује да се банка поуздала у истинитост података о непокретностима у складу са одредбом члана 63. Закона о државном премеру и катастру, с обзиром да је тужени ББ био уписан као искључиви власник предметне непокретности у тренутку давања заложне изјаве и заснивања хипотеке. Ово због тога што је хипотека у конкретном случају заснована на заједничкој имовини супружника, а на основу заложне изјаве коју је дао само један од њих, без знања и сагласности другог. Заснивање хипотеке на предмету заједничке имовине од стране једног супружника заједничара уписаног као јединог власника у јавним књигама, без писменог споразума о деоби, односно без писмене и оверене изјаве о сагласности за такво располагање од стране другог заједничара представља акт несавесности стицаоца хипотеке. Ово најпре због тога што је у конкретном случају стицалац хипотеке банка којој је с обзиром на своју пословну делатност морала бити позната садржина одредбе члана 174. и 176. Породичног закона, због чега је ради правилног заснивања хипотеке од туженог ББ морала најпре прибавити податке о његовом брачном статусу, а затим и сагласност његовог супружника за заснивање хипотеке. Ово посебно ако се има у виду чињеница да је приликом успостављања хипотеке ради обезбеђења потраживања из раније закљученог уговора о кредиту иста банка од туженог захтевала и добила податке о његовом брачном статусу, а затим и у циљу заснивања хипотеке поводом тако закљученог уговора прибавила и сагласност овде тужиље. Сходно свему напред наведеном, правилан је закључак првостепеног суда да заснивање хипотеке без сагласности оба супружника представља акт несавесности стицаоца хипотеке, јер је у конкретном случају правни претходник тужене Наша АИК Банка а.д. Београд морао знати да упис права својине у регистру непокретности извршен само на име једног супружника не представља необорив доказ о постојању његовог искључивог права својине на тој непокретности. Управо из наведених разлога претпоставка тачности уписаних података у регистар непокретности садржана у члану 63. Закона о државном премеру и катастру штити само савесног стицаоца права на уписаним непокретностима. Због тога се правни претходник тужене Наша АИК Банка а.д. Београд не може сматрати савесним стицаоцем права на предметној непокретности и исти управо због тога, по оцени Апелационог суда, мора сносити све штетне

последнице и поред тога што се поуздао и у тачност података о непокретностима уписаним у регистар непокретности у складу са одредбом члана 63. Закона о државном премеру и катастру.

Међутим, приликом доношења одлуке о недозвољености извршења у односу на другу половину предметне непокретности, првостепени суд је погрешно применио материјално право, а што је било од утицаја на правилност и законитост ожалбене пресуде у том делу. Наиме, парнични поступак за утврђење недозвољености извршења може покренути лице које тврди да на предмету извршења има неко право које спречава извршење. У конкретном случају тужила је у тужби и током поступка тврдила да је предметна имовина стечена у браку са туженим ББ и да су њихови удели у стицању једнаки. Другим речима, тужила током овог парничног поступка није обарала законску претпоставку да су удели супружника у имовини стеченој за време трајања брака једнаки. Из напред наведеног може се закључити да тужила у односу на објекат који је предмет извршења, сходно законској претпоставци садржаној у члану 176. став 2. Породичног закона има право сусвојине које спречава извршење само на једној половини идеалних делова предметне непокретности. Друга половина идеалних делова предметне непокретности је у сусвојини ББ, услед чега тужила у односу на овај део непокретности није овлашћена да захтева да се утврди недозвољеност извршења. Имајући у виду све напред наведено, ожалбена пресуда је у овом делу морала бити преиначена, а тужбени захтев одбијен.

Такође, приликом доношења одлуке у делу става првог изреке којим је тужила тражила да се обустави извршни поступак и укине решење о извршењу Првог основног суда у Београду ИИ 3459/2015 од 01.04.2015. године, као и све извршне радње у односу на наведену непокретност, првостепени суд је учинио битну повреду одредаба парничног поступка у смислу одредбе члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју овај суд пази по службеној дужности. Наиме, по оцени овог суда одлучивање о оваквом захтеву у надлежности је јавног извршитеља, као органа који спроводи извршење у конкретном случају, а не суда. С тим у вези, овакав захтев тужила евентуално може поставити у својству трећег лица у извршном поступку по правноснажности ове пресуде, па би надлежан за одлучивање о истом био орган који спроводи извршење.

Потврђена је и одлука о трошковима поступка јер је иста донета правилном применом одредаба члана 153, 154. и 163. Закона о парничном поступку, и то у износу који одговара противвредности дела тужбеног захтева са којим је тужила успела у спору, а крећући се у границама постављеног захтева за накнаду трошкова првостепеног поступка.

Имајући у виду све напред наведено одлука као у ставу првом изреке донета је применом одредбе члана 390. Закона о парничном поступку, одлука као у ставу другом изреке донета је применом одредбе члана 394. став 1. тачка 4. Закона о парничном поступку, док је одлука као у ставу трећем изреке донета применом одредбе члана 391. став 2 Закона о парничном поступку.

Одлучујући о захтеву тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка, овај суд је применом одредбе члана 165. став 1, а у вези са чланом 153. и 154. Закона о

парничном поступку, обавезао тужиљу да туженој банци исплати износ од 90.000,00 динара за састав жалбе и износ од 97.500,00 динара за таксу на жалбу, све одмерено у складу са одређеним захтевом за накнаду трошкова другостепеног поступка, као и АТ и ТТ, важећој у време доношења одлуке, због чега је одлучено као у ставу четвртом изреке ове пресуде.

**ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА – СУДИЈА
Весна Целетовић Цуцић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић